

„Spirala zbrodni” w Fabryce Emalia Oskara Schindlera

2024-05-31

Muzeum Krakowa zaprasza na nową wystawę czasową w Fabryce Emalia Oskara Schindlera. Ekspozycja „Spirala zbrodni. Krakowianie na afiszach śmierci” opowiada tragiczne historie krakowian, którzy znaleźli się na afiszach śmierci. Zobaczymy na niej m.in. oryginalne obwieszczenia, świadectwa rodzin ofiar, pamiątki po zamordowanych, dokumenty z instytucji zajmujących się okresem okupacji niemieckiej w Krakowie. Wystawę można oglądać do 1 czerwca przyszłego roku.

Od samego początku okupacji niemieckiej terror był stałym elementem życia codziennego krakowianek i krakowian. Był też głównym instrumentem realizacji polityki niemieckiej w Generalnym Gubernatorstwie. Jesienią 1943 r. Niemcy zerwali z dotychczasową metodą mordów zakonspirowanych i postanowili zastraszyć „oporną ludność”.

Informacje o rozstrzelanych zaczęto umieszczać na tzw. „afiszach śmierci”, które rozwieszano na ulicach miast GG od listopada 1943 r. Znajdowały się na nich listy nazwisk zakładników i więźniów, którzy zostali skazani na karę śmierci za czyny popełnione przeciwko władzy okupacyjnej. Obwieszczenia zawierały również nazwiska osób, na których wyrok został wykonany. Ich publikacja miała związek z rozporządzeniem Hansa Franka z 2 października 1943 r. „O zwalczaniu zamachów na niemieckie dzieło odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie”. Od jesieni 1943 r. do stycznia 1945 r. przeprowadzono w Krakowie kilkadziesiąt masowych egzekucji. Psychologiczny efekt zastraszania osiągany publicznymi masakrami potęgowały wywieszane publicznie dużego formatu kolorowe afisze śmierci.

Wystawa „Spirala zbrodni. Krakowianie na afiszach śmierci” opowiada tragiczne historie krakowian, którzy znaleźli się na afiszach śmierci. Znalazły się na niej m.in. oryginalne obwieszczenia, świadectwa rodzin ofiar, pamiątki po zamordowanych, dokumenty z instytucji zajmujących się okresem okupacji niemieckiej w Krakowie.

Tematycznie ekspozycja koncentruje się na okresie okupacji niemieckiej w Krakowie, a więc od 6 września 1939 r., kiedy to wojska niemieckie wkroczyły do Krakowa, do wkroczenia Armii Czerwonej do miasta 18 stycznia 1945 r. Zasadniczym okresem wystawy są lata 1943–1945, czyli okres w którym funkcjonowały tzw. afisze śmierci. Wystawa kończy się segmentami poświęconymi: pamięci, upamiętnieniom i procesom po 1945 r. i sięga czasów współczesnych.

Kuratorami wystawy są Tomasz Stachów oraz Wojciech Górny.